

שלחו להדפסה

גודל פונט

משפט

בארץ

מי הכניס את הגבלת השכר לתובענות הייצוגיות?

ההצעה לתיקון חוק התובענות הייצוגיות כוללת סעיף הקובע תקרה של 15% לשכר עורכי הדין. אלא שכל מנסחי ההצעה מכחישים שביקשו הגבלה כזו

משה גורלי

09:34, 07.09.14

4 תגובות

חמש ח"כיות בראשות עדי קול מיש עתיד חתומות על הצעה לתיקון חוק תובענות ייצוגיות. מטרת ההצעה ראויות – להיאבק בפשרות והסתלקויות מתביעה על חשבון האינטרס הקבוצתי. ההצעה, כך נכתב, "נערכה ומוסחה בסיוע הקליניקה לתובענות ייצוגיות שבמרכז הבינתחומי הרצליה". ההצעה הקפידה את עורכי הדין בגלל הסעיף הבא: "שכר טרחת בא הכוח המייצג לא יעלה על 15% מהסכום שנגבה בפועל מתוך הסכום שנפסק לטובת הקבוצה". התנגדות עורכי הדין צפויה ומתבקשת, לכן פנינו תחילה לפרופ' אלון קלמנט, ראש הקליניקה של הבינתחומי, כדי ללמוד על ההיגיון שמאחורי הסעיף.

בשירות התאגידים

"הסעיף הזה חסר היגיון לחלוטין ואנחנו לא שותפים לו", הפתיע קלמנט. "אנחנו עומדים מאחורי שאר חלקי ההצעה, אבל למגבלה הזו אין הצדקה והיא הוספה שלא על דעתנו. תקוותי שהיא תרד".

עו"ד רונן עדיני, מומחה לייצוגיות ונגזרות, מסביר את חוסר ההיגיון שבהגבלה. "לא נכון להגביל אפריורי את שיקול הדעת של השופטים כשהדבר אינו נחוץ. שכר טרחה הוא תלוי נסיבות: מורכבות התיק, משך הזמן, העבודה שהושקעה. לפעמים יש הצדקה ליותר מ-15% ולפעמים פחות". עדיני מוסיף ש"מדובר בסעיף עוקף עליון. נשיא העליון אשר גרוניס כבר קבע ששכר הטרחה יכול להגיע אפילו ל-25%. וחץ מזה, 15% זה לא הרבה כשעובדים על אחוזים מהצלחה כשכל הסיכון וההשקעה הם על עורך הדין וכשהתובע אינו משלם מראש".

הטעון הכי חשוב, לפי עדיני, הוא ש"הסעיף הזה ישרת את התאגידים הגדולים כי הוא ירחיק עורכי דין טובים מלהגיש תביעות ייצוגיות. מעניין שהח"כיות שמאחורי ההצעה נחשבות לחברתיות, אבל מציעות הגבלה שתצנן כלי צרכני-חברתי חשוב כמו מוסד התביעות הייצוגיות".

בהצעה מצויה הגבלה על שכר הטרחה שפרופ' קלמנט תומך בה. ההגבלה נועדה להתמודד עם פסקי דין רבים המאשרים הסדר פשרה אך אינם ממומשים. העליון קבע שהדרך לחישוב שכר טרחת עורך דין מייצג בתובענה ייצוגית תהיה כשיעור מתוך הסכום שבו זכו חברי הקבוצה המיוצגת. לפיכך נכתב בהצעת החוק כי "תשלום שכר הטרחה לבא הכוח המייצג יהיה מותנה, כולו או חלקו, במימוש הסדר הפשרה והשלמת ביצועו".

נחתו על התקרה

ניסינו לברר אצל ח"כ קול מתי ואיך נולדה התקרה. שוב הפתעה: "גם אני אינני יודעת מהיכן ה-15%. נדמה לי שזה בא מקלמנט. אתה אומר שלא? יכול להיות. בכל מקרה קיבלנו את ההתנגדות. אם כולם מתנגדים לסעיף נוריד אותו".

ואולי ה-15% הגיעו לנוסח ביוזמת הייעוץ המשפטי של הכנסת? מהכנסת נמסר כי "הלשכה המשפטית של הכנסת אינה מוסרת פרטים על אודות שיג ושיח הנערך בינה לבין חברי הכנסת בשלב הכנת הצעות חוק. עם זאת, יודגש כי כל המלצה של הלשכה המשפטית לשינוי או תיקון בנוסח של הצעת חוק שהועברה לטיפול תיכלל בנוסח הסופי של ההצעה רק בהסכמתו ועל דעתו של חבר הכנסת המציע וכך היה גם במקרה זה".
